

φιλόπονος δὲν φοβεῖται τὴν πείναν. Ἡ πείνα στέκει πρὸ τῆς θύρας τοῦ φιλοπόνου· ἀλλὰ δὲν τολμᾷ νὰ ἐμβῆ, ὡς λέγει ὁ πτωχὸς Ἀντώνιος· δὲν εἰσέρχεται δὲ οὔτε ὁ φορολόγος καὶ οἱ ὑπ' αὐτόν· διότι ἡ μὲν φιλοπονία πληροῖν τὰ χρέη, ἡ δὲ ἀπελπισία τὰ αὐξάνει. Χρεῖα δὲν εἶναι τὰ εὔρετε θησαυροὺς, οὔτε πλούσιοι συγγενεῖς νὰ σᾶς κάμωσι κληρονόμους. Ἡ ἐνασχόλησις, ὡς λέγει ὁ πτωχὸς Ἀντώνιος, εἶναι ἡ μήτηρ τῆς εὐτυχίας· καὶ, Ὁ Θεὸς δὲν ἀρνεῖται τίποτε εἰς τὴν φιλοπονίαν. Γεωπονεῖτε ἐνῶ ὁ ὀκνηρὸς κοιμᾶται, καὶ θέλετε ἔχειν τὸν ἀναγκαῖον σίτον, καὶ διὰ νὰ πωλήσετε· γεωπονεῖτε καθ' ὅλας τὰς στιγμὰς, τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν Σήμερον, διότι δὲν γνωρίζετε ποῖα ἐμπόδια θέλετε ἀπαντήσῃ τὴν Ἀύριον. Μία σήμερον, λέγει ὁ πτωχὸς Ἀντώνιος, εἶναι προτιμότερα ἀπὸ δύο αὐριον· καὶ πάλιν, Σημεριὸν ἔργον εἰς τὴν αὐριον μὴ τ' ἀφίνης. Ἀνῆσθε ὑπηρετῆται καλοῦ κυρίου, ἢ θέλετε τὸ νομίζειν μεγάλην ἐντροπὴν νὰ σᾶς πιάσῃ ἀργούς· ἀλλὰ δὲν εἰσθε κύριοι τοῦ ἑαυτοῦ σας ; Ἐντρέπεσθε λοιπὸν νὰ βλέπετε αὐτοὶ ἑαυτοὺς ἀργούς, ἐνῶ ἔχετε τόσα χρέη νὰ ἐκπληρώσετε πρὸς ἑαυτοὺς, πρὸς τὴν οἰκογένειαν, πρὸς τὴν πατρίδα, πρὸς τὸν βασιλέα σας. Σκληρύνετε τὰς παλάμας σας διὰ τῆς συχνῆς μεταχειρίσεως τῶν ἐργαλείων· ἐξέρχεσθε προθύμως εἰς τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ εἰς τὸν παγετὸν τῆς νυκτός, ἐνθυμούμενοι ὅτι, κατὰ τὸ ἡμερολόγιον, κάτος κλεισμένος εἰς σάκκον ποντικούς δὲν πιάνει. Τὰ χρέη σας, τὸ ὁμολογῶ, εἶναι πολλὰ, καὶ ἴσως ὀλίγη ἡ δύναμις σας· μὲ τὴν ἐπιμέλειαν ὅμως καὶ μὲ τὴν προσκαρτέρησιν μεγάλα πράγματα κατορθοῦνται. Νερὸν στάζον ἀδιακόπως τρυπᾷ τὴν πέτραν· προσέτι, Ὁ ποντικός κόπτει χονδρὰ σχοινία, καὶ μικροὶ, ἀλλ' ἄλλεπάλληλοι κτύποι καταβάλλουν μεγάλας βαλανιδίας.

Ἴσως θέλει μὲ εἰπεῖν κἀνεὶς σας, “ Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ σχολάζω καὶ νὰ ἀναπαύωμαι ὀλίγον ; ” Ἄκουσε, φίλε, τί λέγει ὁ πτωχὸς Ἀντώνιος, Καλομεταχειρίζου τὸν καιρὸν σου, ἀν θέλῃς νὰ εὐκαιρήσῃς· καὶ μὴ σκορπίζῃς ὄραν, ἐπειδὴ δὲν εἶσαι βέβαιος οὔτε περὶ λεπτοῦ. Τὴν εὐκαιρίαν ἔμπορεῖ τις νὰ δαπανᾷ εἰς τίποτε ὠφέλιμον. Ὁ ἐπιμέλης εὐκαιρεῖ κἀποτε, ἀλλ' ὁ ὀκνηρὸς οὐδέποτε· διότι βίος εὐκαιρος, καὶ βίος ὀκνηρὸς, εἶναι δύο πράγματα πάντῃ διάφορα. Πολλοὶ θέλουν νὰ ζῶσιν ἀκοπιάστως διὰ μόνης τῆς ἀγχινοίας των, ἀλλ' ἀποτυχαίνουν ἀθλιῶς· καθότι παρὰ τὴν φιλοπονίαν τίποτ' ἄλλο δὲν ἰσχύει νὰ φέρῃ ἀνάπαυσιν, καὶ ἀφθονίαν, καὶ τιμὴν. Οἱ φεύγοντες τὴν ἡδονὴν, τὴν ἀπαντῶν συχνότερα. Ἡ ἀργύρηνως κλώθουσα ἔχει φύ-

ρεμα φαρδύτατον· καὶ, ἀφοῦ ἀπέκτησα πρόβατον καὶ ἀγελάδα, ὄλοι μὲ χαιρετοῦν, λέγει ὁ πτωχὸς Ἀντώνιος.

2. Ἀλλὰ, παρὰ τὴν φιλοπονίαν, πρέπει ὡσαύτως νὰ ἔχωμεν σταθερότητα, τάξιν, καὶ προσοχήν· νὰ ἐπιθεωρῶμεν τὰς ὑποθέσεις μας μὲ τοὺς ἰδίους μας ὀφθαλμούς, καὶ νὰ μὴ ὑπερεμπιστευώμεθα εἰς ἄλλους. Διότι, κατὰ τὸν πτωχὸν Ἀντώνιον, Δένδρον συχνὰ μεταφυτευόμενον, καὶ οἰκογένεια συχνὰ μετοικιζομένη, ποτὲ δὲν εὐδοκίμῃν. Τρεῖς μετοικισμοὶ βλάπτειν τόσον, ὅσον μία πυρκαϊά. Τὸ αὐτὸ καὶ νὰ ἔρριπτες τὸ δένδρον εἰς τὴν φωτίαν, ὅταν συχνὰ τὸ μεταφυτεύῃς. Οἰκονόμει τὸ ἐργαστήριόν σου, καὶ τὸ ἐργαστήριόν σου θέλει σὲ οἰκονομεῖν. Ἐπιθυμεῖς τὴν καλὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου σου ; ὕπαγε ὁ ἴδιος· εἰ δὲ μὴ, πέμψε ἄλλον. Διὰ νὰ εὐτυχήσῃ ὁ γεωργὸς, πρέπει ἢ νὰ κυβερνᾷ τὸ ἄροτρον του, ἢ ὁ ἴδιος νὰ τὸ σύρῃ. Τοῦ κυρίου τὸ βλέμμα ἐνεργεῖ πλέον παρὰ τὰς δύο χεῖράς του. Καὶ πάλιν, Τοῦ οἰκοκυρίου τὸ ὀμμάτιον κόπρισμα γίνεται εἰς τὸ χωράφιον. Μεγαλτέρον κακὸν κάμνει ἢ ἀπροσεξία παρὰ ἡ ἀμάθεια. Ἄν δὲν ἐπιστατῆς τοὺς ἐργάτας σου, κάμνεις τὸ ἴδιον, ὡς ν' ἀφίνεις εἰς τὴν διάκρισιν των τὸ πουγγίον σου. Πολλοὶ ἠφανίσθησαν, διότι παραπολὺ ἐμπιστεύθησαν τοὺς ἄλλους· ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ἡμερολόγιον, Εἰς τὰ κοσμικὰ ἡ ἀπιστία, καὶ ὄχι ἡ πίστις, μᾶς σώζει. Ἐπωφελέστατον εἶναι, ἀγαπητοὶ, νὰ κυττάξῃ τις ὁ ἴδιος τὰς ὑποθέσεις του. Ἐπιθυμεῖς ὑπηρετῆτην πιστὸν καὶ τῆς εὐχαριστήσεώς σου ; ὑπηρετοῦ μόνος σε. Μικρὸν ἀμέλημα ἔμπορεῖ νὰ γεννήσῃ μέγιστον κακόν. Δι' ἔλλειψιν καρφίαν χάνεται τοῦ ἀλόγου τὸ πέταλον· δι' ἔλλειψιν πετάλου χάνεται τὸ ἄλογον· καὶ δι' ἔλλειψιν ἀλόγου, χάνεται ὁ καβαλλάρης, ἐπειδὴ ὁ ἐχθρὸς φθάνων τὸν φονεῖ· καὶ ὄλον τοῦτο τὸ κακὸν προῆλθε, διότι δὲν ἐφρόντισε νὰ καρφώσῃ τὸ πέταλον.

Ἔπειτα ἡ συνέχεια.

Ο ἸΗΣΟΥΙΤΗΣ Βολλάνδος ἤρχισε κατὰ τὸ 1643 ἔτος τὴν συλλογὴν τῶν βίων τῶν ἁγίων ὅλης τῆς οἰκουμένης· μετ' αὐτὸν τὴν ἠκολούθησαν ἄλλοι κατὰ διαδοχὴν καὶ διακοπὴν, εἰς σχεδὸν 150 ἔτων διάστημα, ὥστε κατὰ τὸ 1794 ἔτος τὸ σύνταγμα εἶχε προχωρήσειν εἰς 53 παχεῖς τόμους πρῶτου μήκους, μολονότι ἔλειπεν ἀκόμη τὸ ἡμισυ τοῦ Ὀκτωβρίου μηνός, καὶ ὄλοι οἱ δύο τελευταῖοι μῆνες, ἤγουν ἄλλοι ἴσως 25 ἢ 30 τόμοι.

Ὡς ἔρρινον χρυσοῦν εἰς χοίρου μύτην, οὕτως γυνὴ ὠραία χωρὶς φρόνησιν.—ΣΟΛΟΜΩΝ.